

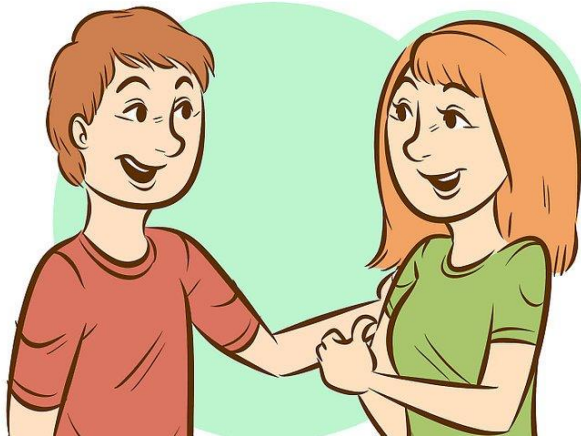
ASERTIVNA KOMUNIKACIJA

NEVENA STANOJEVIĆ, COMTRADE

ŠTA JE KOMUNIKACIJA?

Komunikacija je proces na osnovu koga neka osoba ili grupa (pošiljalac) prenosi neku vrstu informacije nekoj drugoj osobi ili grupi (primalac).

TEŠKE SITUACIJE U KOMUNIKACIJI?

PITANJA NA KOJA ŽELITE DA DOBIJETE ODGOVOR ☺

KARAKTERISTIKE INTERPERSONALNE KOMUNIKACIJE

- Komunikacija je kompleksna.
- Komunikacija uključuje namerna i nenamerna ponašanja.
- Ne možemo da čitamo tuđe misli, možemo samo da zaključimo značenje.
- Simboli su sredstvo komunikacije.
- Komunikacija nam pomaže da definišemo svet.
- Komunikacija ima posledice.

KARAKTERISTIKE INTERPERSONALNE KOMUNIKACIJE

- Komunikacija je dinamična.
- Komunikacija je nepovratna.
- Komunikacija se uvek odnosi na neki kontekst.
- Komunikacija je vođena pravilima.
- Komunikacija je samo-reflektivna.
- Naše misli su otvoren sistem.
- Ljudi su u isto vreme i slični i različiti.

NAŠE POTREBE

-
- **POTREBE SU UNIVERZALNE** – sva ljudska bića ih imaju.
  - U svakom trenutku mi se trudimo, najbolje što možemo, da ispunimo naše potrebe (isto kao što se i drugi trude da ispunje njihove).
  - **NAŠA OSEĆANJA** ZAVISE OD TOGA DA LI SU **NAŠE POTREBE ISPUNJENE ILI NE.**
  - Svi ljudi teže povezivanju sa drugim ljudima, ipak ne znamo uvek kako da pokažemo tu svoju težnju.

OPŠTE DOBRO

- Zdravlje
- Odmor
- Komfor
- Sigurnost
- Red, struktura
- Predvidivost
- Stabilnost
- Nada
- Balans
- Svest
- Jednostavnost
- Mir
- Smisao
- Prostor

SAMO-IZRAŽAVANJE

- Autonomija
- Sloboda izbora
- Autentičnost
- Integritet
- Poštenje
- Moć
- Otvorenost
- Zabava, igranje
- Slavlje
- Kreativnost
- Inspiracija
- Radovanje
- Strast
- Spontanost
- Postignuće
- Efikasnost
- Doprinos
- Tugovanje

POVEZIVANJE

- Blizina
- Ljubav
- Prijateljstvo
- Empatija
- Prihvatanje
- Biti primećen
- Saradnja
- Inkluzija
- Zajedništvo
- Poštovanje
- Podrška
- Poverenje
- Priznanje
- Pripadanje
- Razumevanje
- Briga

NAŠA OSEĆANJA

Neka osećanja koja osećamo kada SMO ispunjeni

- Radost
- Inspiracija
- Sreća
- Optimizam
- Entuzijazam
- Iznenadenje
- Nada
- Ponos
- Zahvalnost
- Poverenje
- Ljubav
- Hrabrost
- Olakšanje
- Povezanost
- Radoznalost
- Strast
- Nežnost
- Mir

Neka osećanja koja osećamo kada NISMO ispunjeni

- Ljutnja
- Strah
- Zbunjenost
- Razočarenje
- Iritabilnost
- Frustracija
- Nervoza
- Tuga
- Bes
- Ukočenost
- Zabrinutost
- Stid
- Nestrpljenje
- Usamljenost
- Depresija
- Dosada
- Bol
- Bespomoćnost
- Ranjivost
- Otudjenost

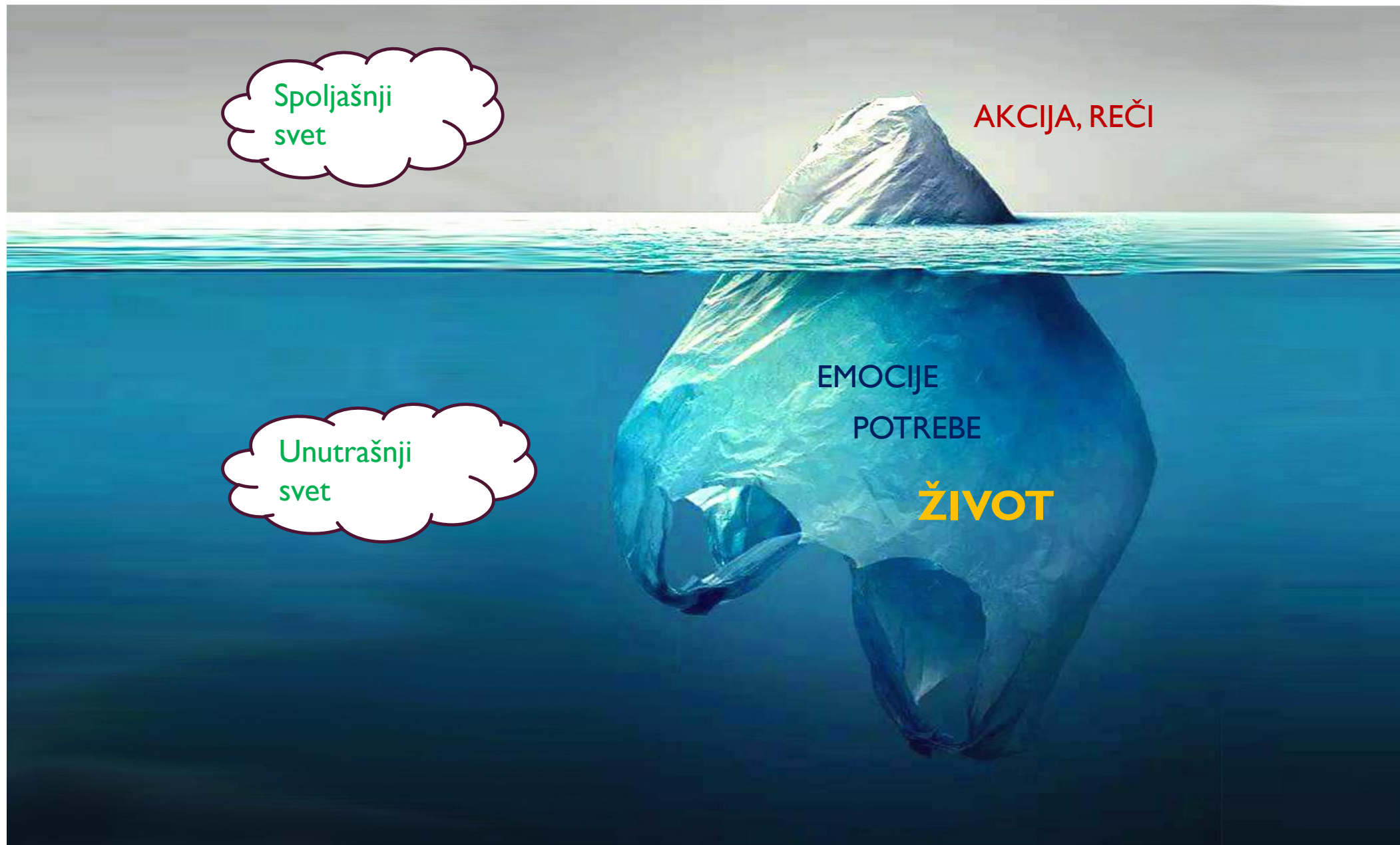
Spoljašnji
svet

AKCIJA, REČI

Unutrašnji
svet

EMOCIJE
POTREBE

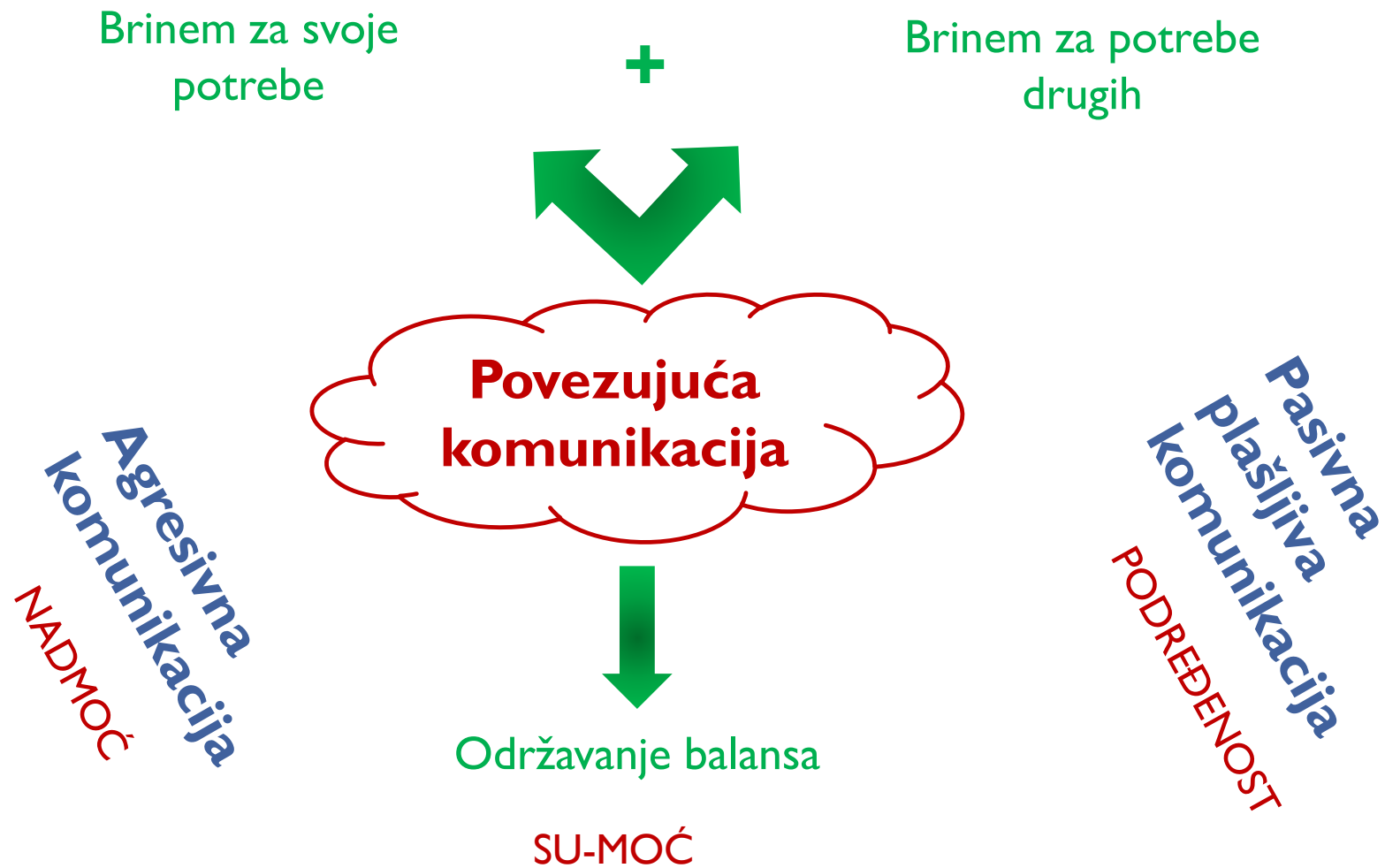
ŽIVOT

POVEZUJUĆA KOMUNIKACIJA

POVEZUJUĆ ODGVOR

- I drugi ljudi imaju potrebe kao i mi.
- Umesto da kažete drugima šta ne želite da urade, recite im šta želite da urade.
- Umesto da kažete drugima šta mislite kakvi bi trebalo da budu, recite im šta želite da urade i koje potrebe vaše će biti time zadovoljene.
- Uvek pokušajte da razumete kako se druga osoba oseća i šta su njene potrebe.
- Umesto da kažete NE, pokažite koje vaše potrebe vas sprečavaju da kažete DA.
- Kada ste uznemireni, razmislite koje vaše potrebe nisu zadovoljene i šta bi druga osoba trebalo da uradi kako bi pomogla da ih zadovoljite. Ovo je mnogo konstruktivnije nego razmišljanje šta nije u redu sa drugima ili vama.
- Pre nego što progovorite, proverite sa sobom da li iskreno želite da potrebe drugih budu zadovoljene, a ne samo vaše. Ukoliko niste sigurni, možda nije pravo vreme za konverzaciju.

PRIPREMA ZA KOMUNIKACIJU

TVOJE POTREBE

TVOJA OSEĆANJA

TUĐE POTREBE

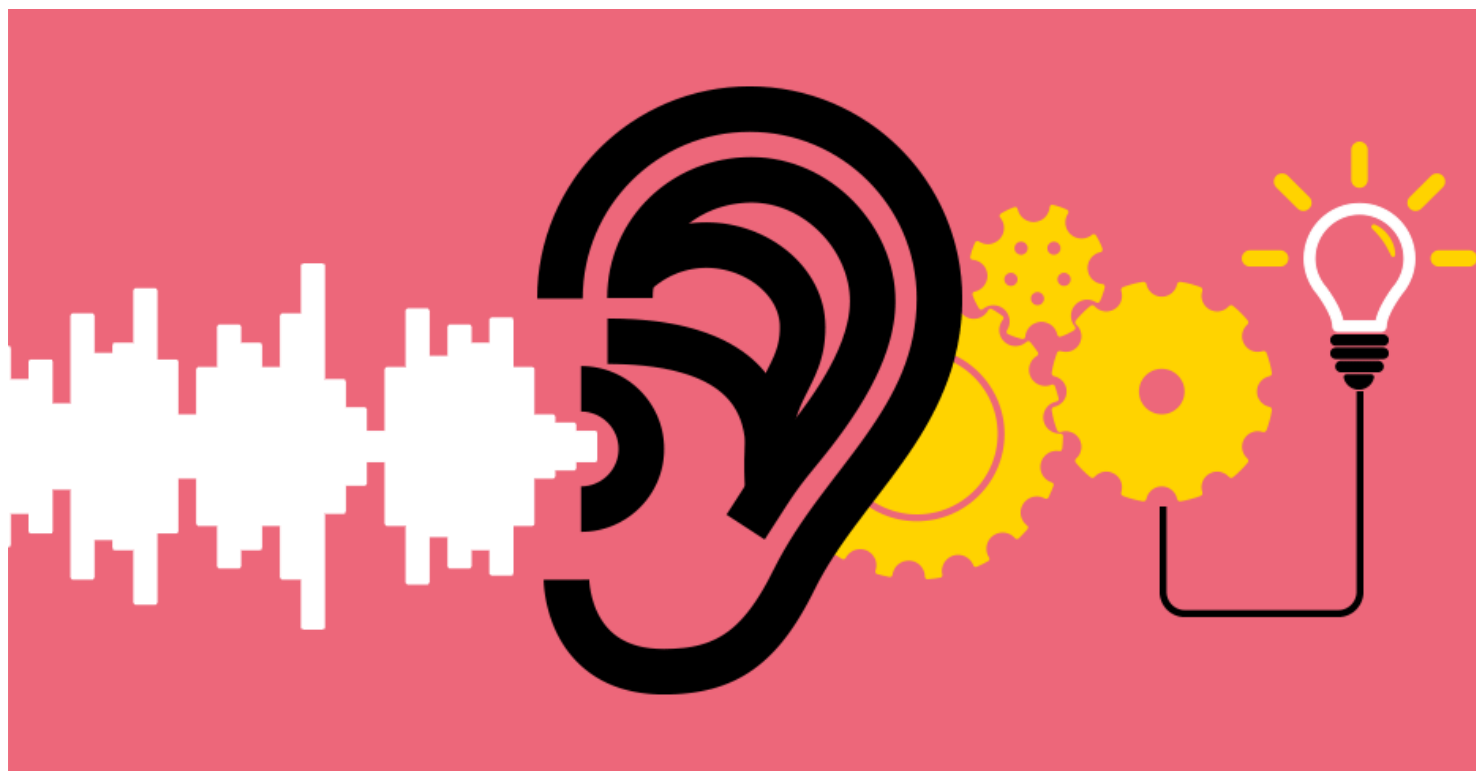
TUĐA OSEĆANJA

- Pokaži razumevanje za drugu stranu: „Ukoliko sam te dobro čuo, ono što ti osećaš je.... zato što ti je potrebno...?“
- Zapažanje: „Kada sam video/čuo...“
- Posledice po tebe: „...ja osećam...ovo je teško za mene/ovo me stavlja u tešku situaciju...“
- Tvoje potrebe/vrednosti: ...zato što je meni potrebno/visoko cenim/zato što...je to važno za mene...“
- Zahtev, poziv: „...da li bi bio voljan da...“

PAUZA

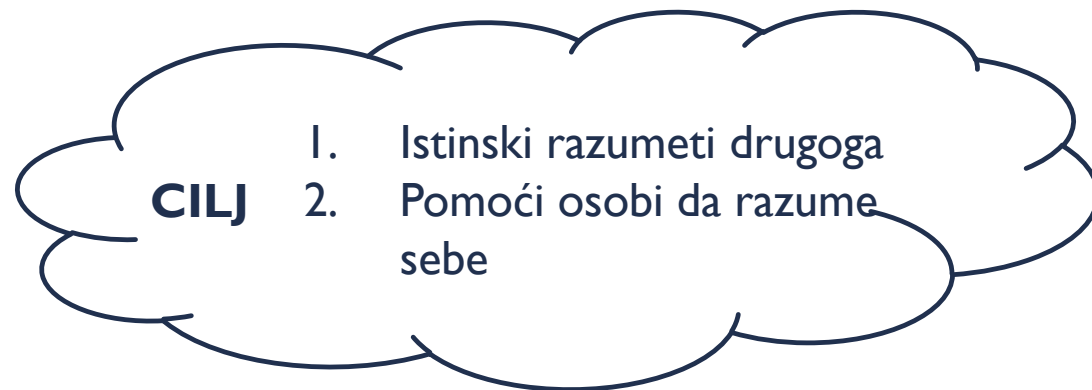

AKTIVNO SLUŠANJE

ZA VEĆINU LJUDI LAKŠE JE DA PRIČAJU NEGO DA SLUŠAJU.

- Aktivno slušanje je svestan izbor;
- Fokus na onog ko priča i njegov pogled na situaciju/temu;
- Provera razumevanja;
- Provera neverbalnih signala;
- Odoleti iskušenju da prekinemo;
- Naučiti da tolerišemo tišinu;
- Pauza pre reakcije.

AKTIVNO SLUŠANJE

To nije:

- Davanje saveta
- Pričanje priča
- Tešenje

1. Tiha prisutnost
2. Fokus na značenju iza reči
3. Sumiranje onog što smo razumeli (potreba)

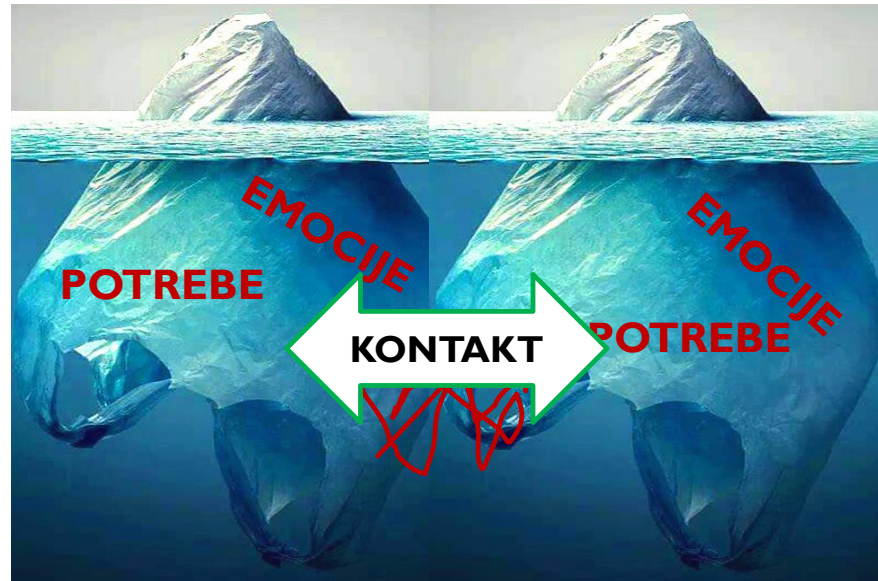

JEZIK RAZDORA

JEZIK RAZDORA

1. Dijagnostificiranje - etiketiranje
2. Okrivljavanje
3. Kažnjavanje
4. Zahtevi

POVEZUJUĆE IZRAŽAVANJE NEZADOVOLJSTVA

CILJ

- Pomažem ti da razumeš moj unutrašnji svet
- Pokušavam poboljšati našu saradnju

1. Razumem osobu i demonstriram moje razumevanje (osećanja, potrebe osobe)
2. Moja opservacija (šta čujem, vidim...)
3. Moje emocije...
4. Moje potrebe, vrednosti...
5. Molba, predlog, poziv

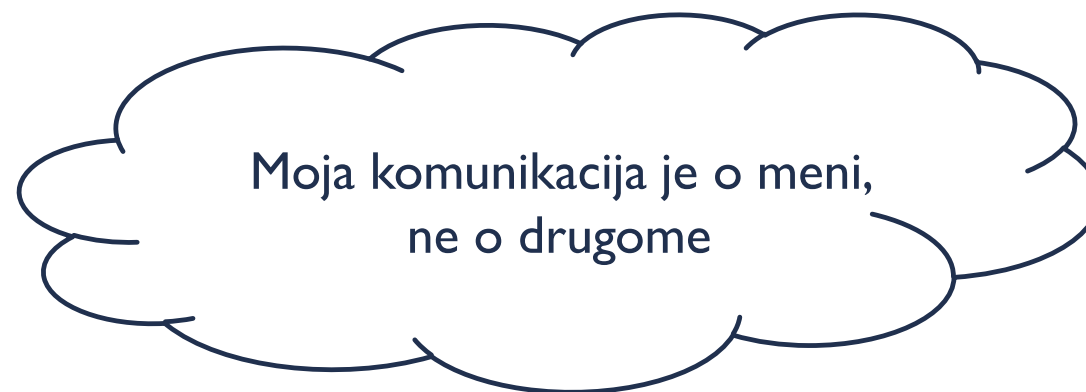
Jasno, iskreno
izražavanje

U B
N A
U L
T A
R N
A S
Š
N
J
I

Aktivno
slušanje

IZRAŽAVANJE ZADOVOLJSTVA, ZAHVALNOSTI

1. Šta sam video, čuo, da je osoba uradila, rekla....
2. Prijatan uticaj na mene (moja osećanja, potrebe)
3. Jasno izražena zahvalnost

JOŠ NEKOLIKO SAVETA O FEEDBACK-U

VAŽNO ZNATI I DATI I PRIMITI ☺

Vodič za davanje feedback-a:

- Budi siguran u svoje namere i budi pozitivan.
- Pronađi najpovoljnije vreme.
- Ne budi preopširan.
- Radije opiši situaciju nego ocenjuj.
- Budi orijentisan na specifično umesto generalizacije.
- Razgovaraj o posledicama.
- Fokusiraj se na ono što osoba može da promeni.
- Daj osobi priliku da objasni.
- Daj predlog ideja.
- Sumiraj i pokaži podršku.
- Napravi plan.

ZAPAMTI, FEEDBACK SE DAJE DA
POMOGNE OSOBI, NE DA JE
POVREDI.

Vodič za primanje feedback-a:

- Slušaj. Stvarno slušaj. Ne debatuj.
- Slušaj ono što se govori, bez okrivljivanja onog koji priča ili sebe.
- Ne prekidaj. Pokušaj da prihvataš. Budi smiren.
- Dozvoli osobi da završi.
- Zatraži specifične primere.
- Iskoristi priliku da vidiš perspektivu druge osobe o kojoj ranije možda nisi razmišljao.
- Budi siguran da si razumeo.
- Radije nego da samo odgovoriš šta ti misliš ili osećaš da je rečeno, traži pojašnjenja i proveriti da li si dobro razumeo sve.
- Razmisli pre nego što odgovoriš.
- Ako ti je emocionalna reakcija jaka, reci hvala i uzmi vreme da razmisliš. Nastavi razgovor kasnije i budi povezujuć u komunikaciji.
- Radi na svom unapređenju. Posveti svoju energiju ličnom usavršavanju radije nego osporavanju nečijeg zapažanja.

I ZA KRAJ – IDEJE ZA MOJ LIČNI NAPREDAK

1. U narednom periodu nameravam da više radim sledeće:
2. Nameravam da manje radim sledeće:
3. Nameravam da nastavim da radim sledeće:

LIČNI AKCIONI PLAN

1. Izazov u komunikaciji na kome želim da radim odnosi se na:
2. Cilj koji želim da postignem je:
3. Moguće prepreke na koje ću verovatno naići su:
4. Kako bih prevazišao problem, verovatno ću kod sebe morati da promenim:
5. Preuzeću ove konkretne korake kako bih se suočio sa problemom:
6. Kako ću, uz podršku druge osobe, pratiti progres:

